

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici. Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

LETO X.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, 16. julija 1927.

Telefon št. 2552

ŠTEV. 80.

Povišanje pristaniških pristojbin.

Kakor nas uči zgodovina, je nekoč filozof starega veka Plutarh vzkliknil: »Navigare necesse est, vivere non.« In če je že v starem veku, ko so bila pomorska prevozna sredstva tako skromna, ko niso poznali še niti jadrnic, kaj še parnikov, pripisovali celo filozofi brodarstvu tako velik pomen, kakšnega pomena mora potem biti brodarstvo za naše čase s tako ogromnim prometom in s tako razvitimi prometnimi sredstvi.

Promet na morju ni zavezan na ceste in tračnice, postaje in izogibalšča. Po morju vozimo neovirano na vse kraje in vse smeri in zgodovina od pamtveka do danes nas uči, kako so narodi upoštevali važnost morja, kako eminentno vlogo je igralo morje vedno v gospodarskem razvoju posameznih narodov.

Kljub velikim diplomatskim peripetijam, nam je vseeno še ostalo nad 600 km najboljšega obrežja, od Rečine do Bojane. Ostali so nam pa tudi najboljši pomorci, ki so kot najboljši morjaki visoko cenjeni v vseh mornaricah. Tudi ta, dasi okrnjena obala je za nas velikanski kapital, ki nam bo nosil ogromne obresti, če ga bomo le znali izkoristiti.

Toda kaj vidimo danes? Ali se pri nas najmerodajnejši faktorji sploh zavedajo važnosti morja? Če človek le malo pozna razmere, vidi, da so ljudje, ki igrajo v pomorskih zadevah pri nas odločilno vlogo, na žalost pravzaprav le amaterji. To smo opazili ne samo pri ureditvi pomorskih instanc in oblastev, pri projektih za zgradbo luk itd., o tem smo se morali zlasti prepričati v zadnjem času, ko je vlada pred tremi meseci povišala luške pristojbine. Vsi protesti, ki so se napravili tozadevno s strani vseh gospodarskih korporacij, so bili zastonj. Zvišane pristojbine se opaža z dneva v dan čim intenzivneje. Promet naših luk peša; uvoznik mora iskati svoje blago v Trstu ali na Reki. Tuje države podpirajo parobrodne družbe z

denarnimi subvencijami, a naši domači parniki se morajo pečati s kabo-tažo med tujimi pristanišči. Pa ne samo domače družbe, ampak tudi inozemske, dobro subvencionirane morajo opustiti vse proge, ki gredo skozi naša pristanišča. Zlasti italijanske paroplovne družbe, ki so imele pri nas precej prometa, so po večini tudi že odpovedale postajanje v naših lukah. Uvozniki odnosno izvozniki se morajo poslužiti inozemskih pristanišč. V poslovnih krogih se slišijo dnevno pritožbe, toda vsaka predstava je zaman. Zvišane pristojbine se ne spremenijo in zapirajo pot v naše luke.

Ali gre pri nas partizanska zagrizenost res tako daleč, da smo že popolnoma oslepel in da niti ne vidimo, kako se potapljam?

BALKANSKA PODJETJA PRAŠKE KREDITNE BANKE.

V poslovnem poročilu Praške Kreditne banke beremo o njenih podjetjih na jugu to-le: Bolgarskočeška sladkorna tovarna zaznamuje v letu 1926/27 ugodno kampanjo in bo izplačala dividendo, ki bo delničarje gotovo zadovoljila. Izgledi za bodočo kampanjo so tudi dobri. Prav tako ugoden je položaj srbsko-češke sladkorne tovarne v Čupriji, ki obeta dobro dividendo. Pivovarna in Jagodini obeta v bodočem letu dobre zaključke, ker so konkurenčni boji v jugoslovanski pivovarniški industriji v lanskem letu prenehali. Kreditna banka je razširila svoj jugoslovanski sladkorni koncern s tem, da je nakupila večino delnic Crvenske sladkorne tovarne d. d. v Crvenki v Vojvodini. Torej se v splošnem lahko reče, da je razvoj podjetij te banke na Balkanu prav zadovoljiv.

NEMŠKA VALUTA.

Na zborovanju nemške industrije in trgovine v Hamburgu je govoril državni gospodarski minister dr. Curtius obširno o temeljih tekočih nemških gospodarskih vprašanj. »Z absolutno gotovostjo lahko trdim, da je stabilnost naše marke zasigurana in da ji ne grozi nobena nevarnost ne sedaj

in ne pozneje. Tudi od strani reparacijskih obveznosti ni nobene nevarnosti. Dvig pasivnosti trgovske bilance si zadostno lahko razlagamo iz konjunkturalnih razmer. Za vzdrževanje gospodarske moči in konkurenčne zmožnosti nemške industrije je najbrž edina pot znižanje cen in sorazmerni dvig realnih dohodkov. Glede nemške trgovske politike bo zastavila državna vlada svoje sile v smeri priporočil svetovne gospodarske konference, s ciljem postopnega in paritetnega znižanja carine. Vlada hoče doseči ta cilj z dolgoročnimi trgovskimi pogodbami.« Minister je obžaloval, da se še zmeraj ni posrečilo do-seči med Nemčijo in Francijo trajnega gospodarskopoličnega sporazuma na široki podlagi. Cilj se zdi ministru odaljen v najskrajno daljavo. Nemčija je stavila Franciji pogoje v smislu svetovne gospodarske konference. Če ne bo prišlo do sporazuma, naj Francija ve, da ji pripade bistveni del odgovornosti za nadaljni razvoj gospodarskih razmer v Evropi. Končno je minister dejal, da hoče vlada odpraviti obstoječo nerazmernost med poljedelsko in industrijsko carinsko zaščito.

ZVIŠANJE GOVORILNIH PRISTOJBIN V PROMETU S ČEHOSLOVAŠKO.

Po odredbi ministrstva za pošte in brzojav je od dne 1. julija 1928 pristojbina za navaden pogovor med našo kraljevino in Čehoslovaško 3.80 zl. fr. ali 41.80 Din.

Za nujne pogovore je pristojbina trikrat, za silno nujne pa desetkrat tako velika.

PRODUKTNA BORZA V BESARABIJI.

Trgovska in obrtniška zbornica v Kišinevu v Besarabiji je dobila pooblastilo za ustanovitev produktne borze za Besarabijo s sedežem v Kišinevu. Borzo bodo ustanovili že v bližnjih mesecih, da se bo z njenim posredovanjem lahko že vršila letošnja žitna kampanja, oziroma prodaja žita. Gospodarski krogi pripisujejo veliko važnost, ker pričakujejo od nje bistvene olajšave v prodaji žita in pa prilagoditev cen na cene na svetovnih trgih.

Fr. Zelenik:

Književanje raznih odbitkov.

Vsi knjigovodje, ki vodijo dvostavno knjigovodstvo, mi bodo in mi morajo pritrčiti, da se kaj rada prikazuje razlika med zbirom saldov iz saldakonti pa med saldov pošteva korespondenti ali upniki in dolžniki v glavni knjigi. Navadno je saldo pošteva v glavni knjigi večji, kot pa zbir saldov knjige saldakonti. Ta razlika se rekrutira večinoma iz nevknjiženih ali nepravilno vknjiženih raznih odbitkov, bonifikacij, povračil blaga, ovojnine itd. Posebno znaten povzročevalec razlik so razni neopravičeni odbitki, ki jih dolžniki tako radi delajo pri plačevanju računov. Vzrok razlikam pa je tudi to, da marsikateri vodja knjig ne razločuje različnih vrst odbitkov in jih potem nepravilno knjiži.

Predvsem razjasnimo razne besedne pojme. Imamo skonto, diskont ali eskont (eskopt), rabat, dekort in druge take tuje izraze za razne odbitke in popuste.

Skonto imenujemo popust, katerega dobi dolžnik, če plača račun v prav kratkem roku. Pogoj se glasi n. pr.: plačljivo v 14 dneh z 2% skonto ali v 90 dneh brez odbitka. To se pravi, da si dolžnik sme odbiti 2% računskega zneska, ako plača tekom 14 dni po dnevu računa. Marsikateri dolžnik ne jemlje tako natančno, ampak nekateri plačajo malo dni pred 90 dnevi in si vseeno odbijejo 2%. Tak odbitek ni v redu, ker bi si skonto smeli odbiti le za plačilo tekom 14 dni. Pri poznejšem plačilu si dolžnik ne sme odbiti skonta, pač pa mu pripadajo obresti za čas, kar plača pred 30 dnevi. Primer: Račun se glasi na 6000 dinarjev. Dolžnik plača v 14 dneh, pa si sme odbiti 2% ali Din 120.—. Ako bi pa plačal v 60 dneh ali 30 dni pred pogojenim rokom, tedaj bi si smel za ta mesec odbiti zakonito dovoljene obresti. Če znašajo te letno 6%, tedaj si sme za 1 mesec odbiti Din 30.—.

Pri odjemalcih je jako priljubljeno

Dipl. ing. Anton Ditrich:

Elektrifikacija poljedelstva.

Vsesplošna gospodarska kriza v naši državi se občuti tudi v poljedelstvu.

Ko se trudijo drugi stanovi, da uredijo svoje razmere v smislu modernih načel, gospodari naš kmetovalec še vedno po vzoru in načinu svojih prednikov. Toda čas hiti in kdor ne gre ž njim, ni zmožen konkurence na narodno - gospodarskem polju. V času tehniških evolucij in revolucij se bo moral preorijentirati tudi kmetovalec ter pričeti ekonomsko obdelovati zemljo in urediti napreden gospodarski sistem v celokupen poljedelski obrat. Ekonomsko delati pomeni, da se s čim manjšim naporom dvignejo čim večji zakladi, ki ležijo v zemlji. Torej dvigniti se mora produkcija v poljedelstvu, pri tem pa znižati smotreno trošenje delovne človeške sile in materialnih vrednot.

Kakor se pri industrijskih obratih ta princip že dokaj časa uveljavlja, pogrešamo v poljedelstvu popolnoma spoznanje, da je uvedba modernih tehničnih pridobitev poslednjega časa tudi v poljedelstvu neobhodno potrebna, sicer bo nastal zastoj v produkciji, ki bo usodepolno vplival na gospodarske razmere. Imeti moramo pred očmi, da je naša država predvsem agrar-

na, vsled česar moramo vsi skrbeti za to, da pokažemo našemu kmetovalcu pota, ki ga bodo dovedla do tega, da bo svojo produkcijo povečal, pri tem pa štedil delovne moči in obratni kapital.

To načelo se more udejestviti le z občo mehanizacijo dela v poljedelstvu. Tudi znani ameriški industrijski kralj H. Ford je v svoji knjigi »Moje življenje in moje delo« to načelo opetovano podčrtaval.

Kmetovalec mora dobiti torej pomočnika, ki bo opravljal njegovo težko delo, mu zvesto in udano služil ter brez utrujenosti in nejevolje hitro izvršil vsa dela, ki se od njega zahtevajo. Ta pomočnik je električni tok.

Da je elektrifikacija poljedelstva neobhodna in bistvena potreba vsake države, najbolj pa agrarnih držav, to so spoznali vsi dalekovidni vodilni državniki. Zastavili so vse svoje sile za ugodno rešitev tega vprašanja. Kako resno se bavijo druge države s temi problemi, naj navedemo izrek francoskega poljedelskega ministra Chérona. Ta je dejal v januarju leta 1923, ko je predložil zbornici zakon o elektrifikaciji poljedelstva: »Naj spoznajo naši kmetovalci visoko nalogo in velike dolžnosti, ki jim jih nalaga naša domovina. Upam, da bodo vršili svojo dolžnost s tem, da jim damo najbolj-

še sredstvo za pospeševanje in olajšanje njihovega dela: električno energijo.« Kmalu po tem govoru se je čulo po Franciji: »Elektrifikacija zemlje je naš nacionalni problem!« Tudi Anglija, Italija, Švica in Čehoslovaška so uvidele potrebo intenzivne elektrifikacije v poljedelstvu. Vsem pa lahko služi kot vzor Amerika, ki potroši ogromne vsote za povzdigo kmetijstva z modernimi tehničnimi pripomočki.

Vsem tem zakonom in diskusijam o elektrifikaciji poljedelstva pa so sledila tudi dejanja.

Za smotreno izvedbo električnih omrežij je potrebno mnogo kapitala, ki ga navadno nimajo občine na razpolago. Vsled tega je država priskočila občinam na pomoč z visokimi subvencijami, ki so omogočile izvedbo projektov. Tako je n. pr. Francija dala za elektrifikacijo kapital 600 milijonov frankov najvišje po 3% za dobo 40 let. Nadalje je ta država predvidela subvencije za visokonapetostne mreže v višini 25 do 55% gradbenih stroškov, za nizkonapetostne pa 10 do 12%. Čehoslovaška je dala 50 milijonov Kč za subvencioniranje elektrifikacije. Tudi Italija je že v letu 1919 izdala sledeče subvencije: Za vsak zgrajen kilometer plača država podjetju 80 lir letno za dobo 15 let; za daljnovode za vsak kilogram uporabljenega bakra 15 do 25 cts. za dobo

15 let; za vsako producirano kilovatno uro da država 5 cts.

Tako se resno obravnava to vprašanje drugod. Kako je pri nas? Tu se ta velevažni problem za našo državo ni niti pojavil.

Za vsako agrarno državo in med te se šteje v prvi vrsti tudi naša država, je elektrifikacija poljedelstva v sedanjem času vitalnega pomena, kar nujno sledi že iz prejšnjih izvajanj.

V Sloveniji so se že pred vojno gradile manjše električne centrale, ki so bile skoro izključno lokalnega pomena. Služile so v pretežni meri le za razsvetljavo. Prva večja podeželska elektrarna, ki je bila zasnovana v Završnici, pa se more smatrati tudi za prvo etapo splošne elektrifikacije dežele Kranjske. Zasluga za to delo gre v prvi vrsti deželnemu odborniku Lampetu, ki je že takrat spoznal, kakšen pomen ima električna energija za poljedelstvo. Druga podeželska elektrarna je bila zgrajena proti koncu svetovne vojske, to je elektrarna Fala, ki tudi smotreno elektrificira vse bivše Spodnje Štajersko in Prekmurje ter je v novejšem času poslala električni tok tudi na Hrvaško, tja v Ladanje in Klekovnik. Imamo tudi še nekaj malih podeželskih elektrarn po Dolenjskem in Štajerskem.

Takoj po vojni v letu 1919 pa do leta 1922 so se začele pri nas graditi

zaokroževanje zneskov. Pred vojno so si odbijali vinarje, sedaj pa si odbijajo tudi dinarje. Recimo, račun znaša 641.25. Pred vojno je plačal 641.20 ali le 641.—, danes pa plača kar 640.—.

Drugi si odbijajo popolnoma neopravičeno izdatek za poštino. Skoraj vsaki dobavitelj priloži računu položnico. Ne glede na to mora po zakonu dobiti upnik svoj denar brez odbitkov poštine.

Nadalje si odjemalci rodi odbijajo za primanjkljaje, pokvaro itd ne glede na to, ali dobavitelja zadene kaka krivda ali ne.

Diskont ali eskont (eskompt) ni vdomečen v blagovni trgovini, pač pa v bančni, kjer je menica blago. Diskont je odbitek za obresti, katere banka odračuna od meničnega zneska za dobo od dne, katerega je dala denar na menico, pa do dneva, katerega zapade ta menica plačilu. Diskontno obrestno mero določa Narodna banka in se ravna po obilici denarja.

Potrata časa in prostora bi bila, če bi se vknjiževalo vsaki odbitek sproti v dnevnik ali na pošteve v glavni knjigi. Ako se ne porablja pomožna knjiga za blagajniški promet (blagajniška knjiga) in za plačila preko denarnih zavodov (banke, poštna hranilnica) s posebnim navpičnim stolpcem za odbitke, se naj vpelje posebna pomožna knjiga, v katero se vknjižujejo odbitki sproti in na koncu meseca se prenese v dnevnik v enem znesku. Ločiti se pa mora odbitek (upravičene ali tudi neupravičene), ki se jih ne misli izterjati od dolžnika. Neupravičeni odbitki, katere se bo skušalo izterjati, se vknjižijo na pošteve »Neupravičeni odbitki«. Poštev se pred zaključkom izravna s poštevom izgube in dobička in ne pride med aktiva ali pa se postavi z bilanco radi spomina s skromnim zneskom.

Na osebnem poštev odjemalca (v saldakonti) se odbitek pač izknjiži v glavnem stolpcu, ali če se namerava izterjati, tedaj se naj zabeleži odbitek v posebnem stolpcu, da je takoj razvidno, kateri odbitek se terja. Razne še tako neupravičene odbitke se ne izterja zlepa in je tedaj pogrešno, če se pokazujejo kot polnovredna terjatev. Naj se odbitke izknjiži v breme posebnega poštev, kakor je zgoraj rečeno in se s tem pokaže pač imetek iz tega poštev, toda ne označi se kot manj vreden.

TRGOVSKA BILANCA SOVJETSKE RUSIJE.

Skupna ruska zunanja trgovina v maju je znašala 123.2 mil. rubljev, v aprilu 98 milijonov. Eksport se je dvignil od 49.2 na 50.1 mil. rubljev, import pa od 48.8 na 73.1 mil. rubljev; torej je zaklju-

manjše električne centrale, ponajveč hidrocentrale, le izjemoma tudi nekatere kalorične. Te centrale so nastajale brez pravega programa. Neverjetno optimistično sestavljen rentabilitetni proračun in nepoznanje razmer je bil v glavnem povod, da so te centrale pričele hirati, odnosno so bile že pri ustanovitvi več ali manj zapise poginu. Nadzorstvo pri gradnji teh central je bilo povečini v rokah lajkov, gradeča trvdka pa tudi ni imela interesa, da bi ustavila nadaljna dobavna naročila. Strokovni nasveti, ki so prikazovali dejansko stanje zadeve v pravi luči, niso nič zalegli. Posledica tega je, da imamo elektrarne, ki so deloma gospodarsko popolnoma uničene, deloma pa z največjo težavo zmagujejo svoja finančna bremena.

Pri gradnji teh podeželskih elektrarn je imel še drug faktor važno vlogo, in to je naš priznani lokalni patriotizem. Nikjer drugod tako, kakor ravno pri elektrifikaciji pa velja geslo: »Samo v skupnosti je moč!« Zato vidimo drugod, kako iščejo podeželske elektrarne zavezničke pri drugih manjših ali večjih elektrarnah, da ne ostanejo popolnoma osamljene. Elektrarne se ne grade samo za posamezne kraje, nego se računa po smotreno in jasno začrtanem programu z interesi skupnosti.

(Konec prihodnjšč.)

čil maj s pasivnostjo 23 mil. rubljev, dočim je bil april še aktiven, čeprav samo za minimalen znesek 400.000 rubljev. Ker so bili prejšnji meseci vsi aktivni, se zaključuje skupna bilanca prvih 8 mesecev gospodarskega leta 1926-27 z aktivnim saldo v znesku 101 milijonov rubljev.

POLJSKI MONOPOL ŠPIRITA V TURCIJI INSOLVENTEN.

Pisali smo že o tem monopolu. Turški monopol špirta je vzela pred dvema letoma v zakup poljska delniška družba. A prevzemna cena je bila previsoka in družba ni mogla izpolniti svojih obveznosti napram turškemu fiskusu. Obrok, ki so v zadnji polovici leta zapadli, družba ni mogla več plačevati in je zaprosila pri trgovskem sodišču v Carigradu za otvoritev konkurznega postopanja, koji predlog je sodišče tudi sprejelo. — Zgube družbe znašajo več milijonov zlatov.

Zaključek šolskega leta na gremijalni trgovski šoli v Ljubljani.

V ponedeljek, 27. junija t. l. se je slovesno zaključilo šolsko leto 1926/27 na gremijalni šoli v Ljubljani. Vodja g. Rado Grum uvodoma pozdravi navzoča člana šolskega odbora načelnika g. Iv. Gregorca in g. Novaka ter člana pomožniškega zbora gg. Urbančiča in Zemljiča. Nato je g. vodja nagovoril trgovski naraščaj približno sledeče: »Ko zaključujemo danes šolsko leto, imamo v svoji sredi člana šolskega odbora, ki nam stoje vedno na strani, podpirajo šolo materijelno in moralno ter dvigajo tako v harmoničnem sodelovanju z učiteljskim teoretično in praktično izobrazbo trgovskega naraščaja. Ne moremo preceniti velikih zaslug, ki jih imajo za razvoj in reorganizacijo naše šole in s tem predvsem za dobrobit in izobrazbo trgovskega naraščaja, za kar jim moramo biti vsi, osebno pa učenci in učenske hvaležni.« V imenu učiteljskega zbora in v imenu učencev se je nato g. Grum zahvalil vsem navzočim članom šolskega odbora, kakor tudi vsem ostalim nenavzočim članom za ves trud, ki ga žrtvujejo za šolo. Prosil jih je, da šolo tudi v bodoče podpirajo v nezmanjšani meri, da se dvigne šola in s tem vzgoja trgovskega naraščaja na višino strokovne popolnosti, po koji vsi stremimo.

Nato je g. Grum v prisrčnih besedah bodril učence in učenske, ki zapustijo šolo, ter jim dal najlepše nauke za življenje.

Kot načelnik šolskega odbora se je gremijalni načelnik g. Iv. Gregorc v lepem govoru zahvalil za pozdravne besede g. Gruma. Obenem se je zahvalil vsemu učiteljskemu zboru za trud in skrb pri vzgoji naraščaja. Z lepimi besedami je nagovoril g. Gregorc tudi naraščaj. Opozoril je pa tudi vse vajence in vajenke na sklep šolskega odbora, ki določa, da se vsakega vajenca ali vajenke, ki bo v I. semestru bodočega šolskega leta iz treh predmetov imenovan, izključi iz šole in da se učno pogodbo razveljavi. Zato apelira g. načelnik v nadaljnjih izvajanjih na vajence in vajenke, da posvečajo potrebno ljubezen in skrb šolskemu pouku. Posebej je g. načelnik nagovoril vajence in vajenke, ki letos zapuščajo šolo. Orisal je velike težave, ki jih mora zlasti poslovni človek preživeti. Priporoča vsem, da ostanejo delavni, pošteni, da bodo v čast in ponos trgovskemu stanu.

Po končanem govoru je g. neiačelnik Gregorc obdaril najpridnejše učence. Obdarovani so bili: iz prvega razreda učenka Marinko Pavla, iz drugega razreda učenka Dolžan Viktorija in iz tretjega razreda učenec Učak Julij ter učenci Bergant Stana in Sedlar Jožica.

Nato so prejeli vajenci ter vajenke semestralna odnosno odhodna spričevala.

Po končanem oficijelnem delu so si vajenci in vajenke tretjih razredov ogledali pod vodstvom učiteljskega Kolinske tovarno. Gospod ravnatelj Chvatal je rade volje razkazal ves obrat ter končno prav ljubeznivo pogostil vse navzoče, za kar gre g. ravnatelju za njegovo prijazno naklonjenost in gostoljubnost najiskrenejša zahvala.

Svobodne cone v rumunskih lukah.

Rumunsko prometno ministrstvo je razglasilo lani meseca decembra, da bodo podonavske luke Giurgin, Galac Braila ter pomorska luka Konstanca dobile svoje svobodne cone. Z ozirom na važnost, ki jo predstavljajo te luke za češkoslovaško, jugoslovensko in poljsko trgovino, ki se steka proti Črnemu morju in preko njega, navedemo v naslednjem nekoliko podatkov o tehnični uredbi pristanišč v Galacu, Braili in Konstanci.

Pomen pristanišča Braile je v zadnji dobi nekoliko padel, a to v prid Galacu, ki se nahaja kakih 25 km daleč od Braile. V Braili se nahajajo štiri pristaniščni oddelki — »staro« pristanišče, zimsko pristanišče, »malo« pristanišče in obalno pristanišče v dolžini enega kilometra. »Staro« pristanišče je dolgo kakih 4.15 km. En del tega pristanišča je še vedno naraven. Državna blagovna skladišča zavzamejo v tem pristanu 1567 m², zasebna skladišča pa 70.850 m². V tem delu pristanišča se nahaja 13 km železniške proge s 15 pristaniškimi mostovi. Za raztovorenje in natovorenje je na razpolago 32 elevatorjev, ki dvigajo po 80 do 160 ton na uro.

Zimsko pristanišče, ki se uporablja v dobi med 20. decembrom in 15. marcem, meri v svoji dolžini 1540 metrov. Blagovna skladišča zavzamejo 8050 kvadratnih metrov, skladišča za hrano pa 3200 kvadratnih metrov prostora. Vanje je mogoče naložiti 25.000 ton blaga. Železniška proga v pristaniščnem oddelku je dolga 9 km. Poleg skladišč je v tem pristanu še kakih 8500 m² drugega prostora.

Galac ima poleg drugega tudi posebno lesno luko. Pa že njegova naravna obala je v dolžini več kilometrov povsem strma, a nizka. Pristanišče samo meri 3100 m, skladišča zavzamejo okrog 5000 m² prostora.

V zimskem pristanu znaša dolžina obale 1450 m. Blagovna skladišča zavzamejo 24.000 m² prostora, a v skladišča za hrano je mogoče spraviti 22.000 ton blaga. Vodna površina bazena znaša kakih 80.000 m².

V lesnem pristanišču meri dolžina obale 1470 m. Površina zemlje, kamor se zлага les, meri 350.000 m². Poleg tega pa je tudi v zimskem pristanišču za kakih 37.000 m² prostora za zlaganje lesa in premoga. Pristaniščna železniška proga je dolga 13 km. Pristanišče ima dvoje dvigal, ki tvorita po 80 ton blaga na uro.

Iz Braile se pretežno izvažata hrana in drugo blago, iz Galaca pa les in kurivo. Za uvoz kakršnegakoli blaga pa ima Galac boljše pogoje nego Braila. Galaško pristanišče je na boljšem še v tem, da se nahaja v bližini rek Sereta in Pruta, po katerih se dovažata v galaško pristanišče les iz moldavskih gozdov.

Obe pristanišči imata železniške zveze z Moldavijo, odtod preko Črnovic s Poljsko, na drugi strani pa preko Brašove s Sedmograško in dalje s Češkoslovaško in Jugoslavijo. Kolikega pomena za rumunsko trgovino sta obe pristanišči, si lahko predstavljamo, če navedemo, da je že 1924 galaško pristanišče izvozilo 48.000 vagonov blaga, brailsko pa 33.000 vagonov.

Izmed rumunskih pomorskih pristanišč je večjega pomena samo Konstanca, ki je bila pred svetovno vojno poleg Odese najvažnejše pristanišče ob vsem Črnem morju. To pristanišče je bilo zgrajeno v letih 1896 do 1909 in so stroški znašali preko 50 milijonov zlatih frankov. Tedanji gradbeni načrt se ni realiziral v svoji celoti, tako, da je imelo pristanišče še vedno nekaj nedostatkov. Šele lani je pričela Rumunija ponovno graditi in odpravljati pristaniščne nedostatke, ki jih prvotni načrt ni predvideval. K prejšnjim skladiščem za hrano, rezervoarjem za petrolej in bencin je dala rumunska vlada zgraditi še moderna skladišča iz armiranega betona. Pričelo se je tudi razširjevati pristanišče v dolžini kakih 9 do 10 km. V svrhu olajšanja dela so pričeli letos tlakovati vse pristanišče. Pristanišču manj-

ka sedaj samo še velik svetilnik z modernimi aparati za signalizacijo.

Z notranjostjo dežele spaja Konstanca železniška proga preko Vode. Leta 1924 je izvoz preko Konstanca znašal 42.000 ton blaga. Pristaniščni pokret se stalno dviga, zlasti radi tega, ker v nasprotju z Galacom in Brailo nikoli ne zamrzne. V mesecu aprilu 1924 je odplulo iz Konstanca 105 parnikov s 135.000 tonami blaga.

PENGÖ.

Ogrska Narodna banka bo začela v najkrajšem času kovati zlate novce po 10 in 20 pengö. V zadnjih tednih je kupila Narodna banka velike množine zlata. Vzorca novih zlatih novcev so že izvešeni in bodo prišli novi najbrž že letos v promet. Če bo v zvezi s tem se povrnila Narodna banka tudi k zlati valuti in zlatemu plačevanju, še ni določeno. Pravijo, da se to ne bo zgodilo prej, dokler ne bo zlato kritje za obtok bankovcev doseglo 100 odstotkov.

MEDNARODNO PREMOGARSTVO.

»Berliner Tageblatt« poroča, da so pogajanja o tvorbi mednarodne konfederacije premogovno-trgovskih organizacij zelo napredovala. Ustanovili bodo skupno študijsko družbo, zaenkrat brez pogodbene trdne vezi, ki naj služi medsebojni izmenjavi o skušnjah, preiskovanju položaja premogovne trgovine in opazovanju zakonitega vmešavanja v premogovno gospodarstvo posameznih držav. Študijski družbi, koje oficijelna ustanovitve se bo izvršila najbrž še v tekočem letu, pripadajo Nemčija, Švica, Češkoslovaška in Avstrija; priključile se bodo skoraj gotovo tudi Holandija, Belgija in Poljska. Vprašanje je, če se bosta pridružili tudi Anglija in Francija, s katerima se vršijo še pogajanja. Kakor znano, je izšla misel o mednarodni kooperaciji na premogovnem prodajnem trgu iz Belgije.

KONFERENCA O ORGANIZACIJI KMETIJSKO-NADALJEVALNIH ŠOL.

Konferenca o kmetijsko-nadaljevalnih šolah se je vršila dne 10. julija na kmetijski šoli na Grmu. Konference se je udeležilo vse učno osebje grmske kmetijske šole, inspektor g. Miloš Štibler kot zastopnik kmetijskega oddelka pri velikem županu v Ljubljani, gosp. nadzornik Andrej Škulj kot odposlanec prosvetnega inspektorata, g. srežki ekonom Fr. Malasek, trije šolski nadzorniki in 25 šolskih upraviteljev in učiteljev iz vseh krajev ljubljanske oblasti.

Razpravo je vodil ravnatelj grmske kmetijske šole g. ing. Anton Podgornik, ki je kmalu po 10. uri otvoril zborovanje, vse navzoče toplo pozdravil ter takoj prešel na obravnavo zakona o kmetijsko-nadaljevalnih šolah. Debata o posameznih členih je bila zelo živahna, kar priča o velikem zanimanju, ki vlada med našim učiteljskim gledem te važne ustanove. S poldrogournim odmorom opoldne je trajala razprava do pol 17. ure. Z nekaterimi izpremembami je bil načrt zakona, pravilnika in učnega programa za kmetijsko-nadaljevalne šole soglasno sprejet. Istočasno se je razpravljalo tudi o ureditvi gospodinjstveno-nadaljevalnih šol, za katere se je vzporedno s prej imenovanim sprejel načrt zakona, pravilnika in učnega načrta.

Vsa razprava je potekala pod dojmom velike važnosti predmeta za gospodarski napredek našega naroda. Zeleti je le, da bi v najkrajšem času na podlagi čl. 314 fin. zakona za 1927/28 beseda postala meso.

Ljubljanska borza.

Tečaj 15. julija 1927	Povpraševanje Din	Ponudba Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h gold.	—	22.83
Berlin 1 M	13.50	13.53
Budimpešta 1 pengö	—	9.93
Curij 100 fr.	1093.50	1096.50
London 1 funt	275.90	276.70
Newyork 1 dolar	56.70	56.90
Pariz 100 fr	—	223.50
Praga 100 kron	168.20	169.—
Trst 100 lir	308.25	310.25

ŠVICARSKE FINANCE.

V zadnjem zvezku svojih »Mitteilungen« govori švicarska bančna zveza o financah v Švici. Finančne razmere pred vjso ko bile v splošnem zadovoljive. Na koncu leta 1913 je razpolagala švicarska zveza faktično s čistim premoženjem ca 102.5 mil. frankov, ne vključivši zasebne fondre. Zvezni dolgovi, brez zveznih železnic, so dosegli 146.25 mil. frankov, kar pri skoraj štirimilijonskem prebivalstvu ni veliko. Samo 10 milijonov so dali za to, in sicer polovico za obresti, polovico za amortizacijo.

Vojna in povojna doba je na finančni položaj Švice temeljito vplivala. Samo stroški za mobilizacijo armade so znašali 1310 mil. frankov. Zraven so se kupili deficitni rednih državnih računov do 520.75 mil. frankov nea koncu leta 1926; izredni izdatki za preskrbo za živili in surovinami, za obrambo proti brezposelnosti, za podpore takim delovnim panogam, ki so v državnem interesu, so zahtevali skupaj 732.5 mil. frankov. Skupni deficit je narasel torej do konca leta 1926 na 2563.25 mil. frankov, od koje vsote so pa prav do konca tega leta krili že ca 1 milijardo frankov. Za poravnava tega ogromnega dolga so pobirali že leta 1915 prvi zvezni vojni davki, ki je dal zvezi 102 milijona frankov; en del so pa vzeli kantoni. Nekoliko pozneje, leta 1917, so vpeljali davke na vojne dobičke, ki je nesel zvezi skoraj 555 mil. frankov. To vse pa za sanacijo zveznih financ še ni zadostovalo. Zato je sklenil narod leta 1920 uvedbo novega izrednega vojnega davka, ki ga bodo pobirali noter do leta 1934. Daslej je nesel 275 mil. frankov. Dalje si je zagotovila zveza nove dohodke z uvedbo davka na naslove, s kuponskim davkom in z zvišanjem carine. Kljub vsem tem dohodkom j epa ostalo še zmeraj več kot za pol drugi milijon frankov zveznega dolga, ki ga morajo plačati. Leta 1925 od zveznega finančnega oddelka zbornicam predloženi in pozneje odobreni odplačilni načrt namerava odplačati ta velikanski primanjkljaj v 40 letih. Skupni dolg je dosegel na koncu leta 1926 lepo višino 2175 milijonov frankov, za kojega odplačilo je vstavljen v proračun za leto 1927 vsota 112 milijonov frankov, od katerih pride 5 milijonov frankov na amortizacijo. Spričo doneska vojnega davka se zaključil računsko leto 1926 prvič po letu 1913 s prebitkom.

Iz teh podatkov spet enkrat vidimo, kakšno zlo je bila svetovna vojska, ki je škodovala prav vsem, premaganim, zmagovalcem in nevtralcem.

INOZEMSKO ZADOLŽENJE NEMČIJE.

Nemška diskontna družba cenil zadolženje Nemčije v inozemstvu na 3.5 milijarde mark, za kar morajo plačati v letošnjem letu 1927 okoli 340 milijonov mark za obresti in amortizacijo. Ta vsota ni posebno velika in jo krijejo povečini iz prejškov pomorskega prometa, ki so znašali lani 300 milijonov mark. Ta vsota tudi plačilno bilanco bolj malo obremenjuje in se izenači z obrestnimi dohodki nemških naložb v inozemstvu.

Trgovina.

Češkoslovaški sladkor. V kampanji od 1. oktobra 1926 do 30. aprila 1927 je izvozila Češkoslovaška 4.592.580 met. stotov sladkorja, za 1.580.805 m stotov manj kot v prejšnji kampanji. Vrednost prejšnje kampanje je znašala 1.435 mil. Kč, sedanje 1.181 milijonov Kč. Količina se je zmanjšala za 25%, vrednost za 17%. Največje je nazadovanje eksporta v Hamburg in v Švico, dalje v Italijo in Trst, na Angleško in v Avstrijo, pa tudi v druge evropske in izvenevropske države. Dvignil se je pa sladkor v Nemčijo, vsled nerešenega vprašanja o davku na sladkor na Nemškem. V sedemmesečni kampanji so dobili za 1 kg sladkorja povprečno 2.57 Kč, v prejšnji kampanji pa 2.34. Skupna množina sladkorja, ki preostaja letos za izvoz je bistveno manjša kot lani in bo zato tudi skupna bilanca čslov. sladkornega eksporta zaključila z razmeroma izdatnim nazadovanjem.

Nov borzni zakon v Rumuniji. Že več let opozarjajo rumunski finančni krogi na potrebo novega borznega zakona. Novi finančni minister Bratianu je dal na

podlagi študij o zahodnoevropskih borznih zavodov izdelati nov moderni borzni zakon. Načrt bodo izročili borznemu svetu v Bukarešti v izjavo oziroma v korekturo in ga bodo kot prvi gospodarski načrt predložili novo izvoljenemu rumunskemu državnemu zboru.

Industrija.

Prva tovarna jute v Rumuniji. Rumunija je bila navezana doslej na uvoz jutnega blaga iz inozemstva, ker ni bilo doma nobene take industrije. Sedaj so se pa dogovorili z angleško manchestersto tvrdko Douglas Frazer Arbrough glede zgradbe tovarne jute. Rumunski banki Banca Romaneasca in Banca Chrissoveloni bosta dali do 60% delniške glavnice, ki znaša 150.000 funtov sterlingov, angleška skupina ima pa 40% delnic. Novo podjetje, kojega sedež bo v Bukarešti, tovarna pa v Constanzi ob Črnem morju, bo vpisano v trgovski register z imenom Anglo-Romana-Jute in konoplja industrijska d. d. Nova tovarna bo začela obratovati s 3600 vreteni in z 200 statvami. Rumunska tovarniška podjetja iščejo v prvi vrsti nemški, angleški in ogrski kapital in smo že večkrat pisali o tem; prav v zadnjem času je ponudila Britansko-ogrška banka zopet večje posojilo.

Nemški in angleški industrije so se zopet sestali, to pot v Berlinu. Predsedaval je Duisberg. Posvetovanja so se tikala in se tičejo zaključkov mednar. svet. gosp. konference s posebnim ozrom na sklepe o carinski nomenklaturi in o izvoznih in uvoznih omejitvah. Dalje so se posvetovanja tikala obdelovanja gospodarskih vprašanj po Zvezi na-

rodov, problemov kreditnega zavarovanja, mednarodnih kartelov, razstav in velesejmov ter dvojnega obdavčenja, o pogajanjih bodo izdali poročilo.

Poljska in jekleni kartel. V juniju bi se morala sestati mešana komisija, ki naj bi določila pogoje za vstop Poljske v mednarodni jekleni kartel. Ta komisija je odložila sestanek na december, ker vprašanje pristopa še ni zadosti zrelo in tudi še ni zbranega dosti statističnega materiala. Poljska delegacija je imela nalog, da zahteva za poljski eksport železa minimalno kvoto 500.000 ton. Malo je upanja, da bi se ta zahteva Poljakov izpolnila. Svoj čas je stavil kartel protipredlog, ki je govoril samo o 300.000 tonah.

Kartel industrije demantov. Na zborovanju belgijske demantne industrije in amsterdamske zveze zlatarjev so razpravljali o odklonitvi demantnega zakona po južnoafriškem senatu. Ugotovili so, da se je položaj v zadnjih dneh tako spremenil, da zaenkrat ni treba več govoriti o prenehanju demantne industrije in trgovine, ki je ukrenila vse potrebno v varstvo in pospeševanje skupnih interesov.

Poljska industrija gazolina se je po poročilih iz Varšave v zadnjih šestih letih krepko razvila. T tonah znašajo produkcijske številke leta 1921 do 1926 te-le množine: leta 1921 661, 1922 922, 1923 795, 1924 3435, 1925 9793 in 1926 18.044 ton. Opozarjamo na skok od leta 1923 na 1924 ter na nadaljnji izredno ugodni razvoj. Tudi v tekočem letu se produkcija zelo dviga; saj je znašala v prvem četrtletju 6371 ton napram 3658 tonam v isti dobi lanskega leta. Produkcijo prodajo večinoma doma.

Vinocet

Tovarna vinskega kisa,
d. z o. z., Ljubljana, nudi

najfinejši in najokusnejši
NAMIZNI KIS
iz pristnega vina.

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadstr.
Telefon št. 2389.

Denarstvo.

Slovaške kmečke hranilnice. V Bratislavi se je vršil tretji redni občni zbor slovaških kmečkih hranilnic. Minister Hodža, znan nam že od svetovne gospodarske konference v Zenevi, je imel daljši nagovor o pomenu teh potrebnih ljudskih denarnih zavodov in je hvalil zgledni red vse organizacije. Iz poročila vidimo zdravo podlago in procvitanje hranilnic; 38 jih je in so bile vse ustanovljene tekom treh let. Dale so po najnižji obrestni meri okoli 116 milijonov Kč posojil, vloge znašajo 81 milijonov Kč, lastno premoženje cenijo na 4 milijone 270.000 Kč. Že danes zelo močna organizacija še nadalje narašča, tekom prihodnjega leta bodo ustanovili še 12 hranilnic; tako bodo imeli vsi slovaški kraji, ki so take zavode zahtevali, svoje kmečke hranilnice. Med prostimi predlogi je značilen zlasti oni, ki se obrača proti vpeljavi poštnohranilnega zavoda v Slovaški, ker se bojijo, da bi poštna hranilnica ljudskim zavodom zelo škodovala.

Rusko posojilo v Franciji. Pisali smo svoj čas, da so se Rusi in Francozi dogovorili glede odplačevanja ruskih vojnih dolgov, da jim bo Francija za to dala posojilo in da bo dobila za jamstvo zakup petrolejskih vrelecev v Grozniju ne severni strani Kavkaza. Stvar je nato potihnila, sedaj pa spet beremo o tem. Principielno so se domenili, da bo plačevala Rusija Francozom skoz 62 let po 72 milijonov zlatih frankov na kapitalu

in obrestih, skupaj torej 4464 milijonov zlatih frankov. Da ji bo pa prva anuiteta sploh omogočena in ker nujno rabi denar za investicije in industrializacijo, je zahtevala Rusija od Francije posojilo 500 milijonov zlatih frankov, a je sedaj vsoto znižala na 350 milijonov. Gori označena odplačila se pa tičejo samo ruskih predvojnih državnih dolgov, občinska in zasebna posojila niso zraven. Dogovor glede zakupa petrolejskih vrelecev ostane. Je pa pri vsej stvari velika sitnost spor Rusije z Anglijo. Podpirati Ruse v trenutku, ko so z Anglijo v gospodarskem boju, to bi Angležem pač ne bilo všeč. Poleg tega, da bi zgubila angleška petrolejska industrija z novo pogodbo francoski trg.

Praška kreditna banka. Na občnem zboru Praške Kreditne banke so sklenili, da se izplača iz izkazanega čistega dobička v znesku 18.461.607 Kč 9% dividenda = 36 Kč (lani 10% = 40 Kč) v skupnem znesku 9 milijonov Kč. Penzijskemu uradniškemu zakladu so nakazali pol milijona Kč, upravnemu svetu so dali 692.500 Kč, tantijem, ravnateljstvu in uraništvu 950.000, nadzorstvenemu svetu 125.000 Kč, za morebitne zgube so prihranili iz tekočega računa 6 milijonov Kč. Ostali znesek so dali na novi račun. Odobrili so poslovno poročilo in bilanco.

Iz naših organizacij.

Trgovci v Ljubljani in ljubljanski oblasti, ki plačujejo točilno takso, morajo

svoje prijave radi odmere točilne takse po tar. post. 62 t. z. za triletnje 1928 do 1930 opraviti v območju finančnega okrajnega ravnateljstva v Ljubljani v času od 1. do 20. septembra in sicer pri pristojnem oddelku finančne kontrole. — Gremij trgovcev opozarja v izogib posledic vse prizadete na rok vrožitve prijave. Kako naj se prijave izpolnijo, bo gremij člane pravočasno obvestil. Načelstvo.

RAZNO.

† Ignacij Fok. V Kranju je v petek ponoči preminul znani in ugledni tovarnar Ignacij Fok. Pokojni je bil izredno podjeten in vztrajen gospodarski delavec. Zbog svojega poštenega in kremenitega značaja je bil povsod spoštovan in visoko cenjen. Naj mu bo lahka zemlja domača! Preostalih naše sožalje!

Na specialni kmetijski šoli na Grmu se je dne 11. julija pričel 6-tedenski tečaj za osnovnošolske učitelje. V zavod je bilo sprejetih 16 prosilcev in sicer sledeči gg. učitelji: Dolgan Alojzij, učitelj, Trbovlje-Vode; Iskra [Miroslav, slušatelj vis. pod. šole, Ljubljana; Jenko Alojzij, učitelj, Ormož; Jurjevčič Franc, šol. upravitelj, Cerklje ob Krki; Kavčič Drago, šolski upravitelj, Zg. Tuhinj; Kavčič Ivan, šolski upravitelj, Medija-Izlake, Kerda Liman, učitelj, Št. Vid nad Ljubljano; Lapajne Anton, učitelj, Št. Peter pri Novem mestu; Medic Avgust, učitelj, Odranci pri Beltincih; Množina Boris, učitelj, Št. Vid nad Ljubljano; Omerza Karel, učitelj, Trbovlje; Pahor Gvidon, šolski upravitelj, Skaručina; Šlibar Martin, učitelj, Toplice pri Novem mestu; Turk Stanko, učitelj, Bled; Uršič Anton, šolski upravitelj, Trebelno; Vider Jožef, šolski upravitelj, Gorje pri Bledu. Razen imenovanih obiskujejo predavanje iz posameznih kmetijskih predmetov kot eksternisti naslednji gg. učitelji iz bližnje okolice: Hočevar Franc, šolski upravitelj iz Šmihela; Ivanetič Alojzij, učitelj iz Novega mesta; Koželj Ljudevit, šolski upravitelj iz Novega mesta ter Resman Ivan, učitelj iz Dragoš pri Železnikih. Teoretična predavanja se vrše dnevno 4 ure dopoldne, praktična 3. ure popoldne. Tečaj se zaključil 20. avgusta. Zadnje štiri dni se vrše izpiti iz predanih predmetov, nakar prejmejo udeleženci tečaja izpričevala, ki jih usposabljujejo za učitelje na kmetijsko-nadaljevalnih šolah. Prekoristno institucijo ter tečajev toplo pozdravljamo, želeč jim mnogo uspehov za povzdigo našega gospodarstva.

Nova letina na Ogrskem. Prihajajočo letino cenijo na 18.7 milijonov met. stotov pšenice in 6.4 milj. stotov rži, pri čemer jim je za podlago lanski areal, in sicer 2.600.000 kat. oral za pšenico in 1.200.000 kat. oral za rž. V dobrih letih se prve cenitve navadno pozneje korigirajo navzgor; tudi letos govorijo zasebne cenitve o večjem pridelku, zlasti z ozirom na vzorce pšenice od Tise, ki so nenavadno lepi, z visoko kvaliteto težo. Splošno je cenitev zelo težka. Vendar se da približno tole ugotoviti: Če vzamemo za domači konsum obeh žitnih vrst 17.2 milj. met. stotov in za prihodnjo posetev 3.8 milj. met. stotov, ostane za eksport 4.1 milj. met. stotov pšenice in rži. Lani je eksportirala Ogrska iz pšeničnega pridelka, ki je znašal 18.5 milj. met. stotov in iz rženega pridelka, 7.6, skupaj 6.237.000 met. stotov pšenice in rži. Še težja kakor cenitev pridelka je napoved cen, ker je Ogrska kot eksportna dežela neposredno vpletena v svetovni trg. Gotovo je, da bo evropski pridelak pšenice letos večji kot lani, a Argentina in Avstralija ne bosta izpolnili v nju stavljenih upov. Ameriški kartel se neprestano trudi, da bi zadržal padec cen. Upoštevajoč vse te in še druge okolnosti, se more reči, da bo dobila ogrska pšenica voljne kupce v Avstriji, Češkoslovaški, Švici, Italiji itd., če bo pridelak kvalitativno tak, kakršnega obetajo doslej znani vzorci.

Borza dela v Mariboru. Od 3. do 9. julija t. l. je iskalo dela 123 moških in 61 ženskih, prostih mest je bilo 103, delo je dobilo 30 moških in 30 ženskih, odpadlo jih je 74, odpotovalo pa 26; od 1. januarja do 9. julija pa je iskalo dela 4667 oseb, 2548 mest je bilo prostih, 1676 oseb je dobilo delo, 1920 jih je odpadlo, 703 pa odpotovalo.

Zatski hmelj. Poročila o stanju hme-

lja v žatskem okraju si nasprotujejo, v splošnem so ugodna. Hmelj označajo na tretjino za dober, tretjino za srednji, tretjino za zelo zaostal. Padavinske razmere so bile sicer splošno ugodne, a slabo so vplivale mrzle noči. Optimistično upanje po sedanjem položaju ni utemeljeno. Od vremena bodočih šestih tednov je odvisno, če se bo položaj preokrenil na bolje ali ne. Trg se za sedanjí položaj malo zanima; cene hmelja iz leta 1926 gredo še kar nazaj in se tudi pri znižanih cenah hmelj težko proda.

Oficijelni katalog letošnjega Ljubljanskega velesejma. Med vestmi iz Ljubljanskega velesejma smo v našem listu že kratko poročali o letošnjem velesejskem katalogu. Založila ga je v zelo okusni izdaji ljubljanska reklama tvrdka »Saturn«, katere lastnik je specialist na reklamnem polju g. Leonov. Letošnja izdaja kataloga je nekaj posebnega. V prvi del knjige je uvrščen lep album, ki obsega 42 krasno izdelanih slik: Našega kralja Aleksandra kot pokrovitelja Ljubljanskega velesejma, njega častnega predsednika ministra trgovine in industrije dr. M. Spaha, obeh predsednikov gg. Bonača in Praprotnika, temu slede slike upravnega odbora in nadzorstvenega sveta te naše važne narodnogospodarske ustanove. Za tem

prinaša katalog nekaj čisto novega: Zgodovinski razvoj ljubljanske trgovine v slikah. Ta del obsega slike 36 ustanovnikov najstarejših ljubljanskih trgovin in že zato spada katalog v knjižnico vsakega stanovsko zavednega trgovca. Oficijelni del kataloga obsega organizacijsko velesejma, popise in sezname udeležencev in strok ter je najzanesljivejši svetovalec našim trgovcem pri izbiri blaga in naročanju potrebnih zalog. Katalog je tudi važen v tujsko-prometnem oziru. Krasi ga 15 lepih slik naše bele Ljubljane, več slik najlepših točk Slovenije in v primernih člankih se opozarja domačine in tujece na izlete iz Ljubljane in na krasote naše domovine. Dalje prinaša katalog aktualne članke, opremljene s primernimi lepimi slikami o avtomobilizmu, športu, lovu, radiu in narodnem gospodarstvu v Sloveniji iz peres naših prvakov na teh po-

ljih. Tako ni letošnji katalog omejen samo na velesejem, ampak obsega vse, za kar se zanima naša doba in vsakdo bo našel v njem nekaj špeciálno zase. Knjiga stane Din 20.— in se naroča pri upravi Ljubljanskega velesejma, pri založništvu »Saturn«, Ljubljana, Rimska cesta 6, ali pa pri tvrdki Matelič, Kongresni trg, Ljubljana.

DOBAVA, PRODAJA.

Nabava papirja. Direkcija pošte v Ljubljani razpisuje prvo pismeno dražbo za dobavo ca. 30.000 kg tiskovnega papirja za natis obrazcev novosadske direkcije. Dražba bo 6. avgusta t. l. ob 11. uri v pisarni poštné direkcije v Ljubljani, soba št. 42. 5% (inozemci 10%) kavicija se mora položiti najkasneje do 10. ure na dan dražbe pri pomožnem uradu poštné direkcije v Ljub-

fjani, kjer se lahko vpogledajo in kupijo pogoji.

Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 19. t. m. ponudbe glede dobave kompletnih angleških klosetov, originalnega materiala za opalograf; do 22. julija t. l. glede dobave nalučnikov, portlandcimenta in raznega mehkega lesa; do 26. t. m. glede dobave spiralnih vzmeti. Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odeljenju te direkcije. — Direkcija državnega rudnika v Zabukovci sprejema do 26. julija t. l. ponudbe glede dobave raznega električnega materiala. Predmetni pogoji z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 18. julija t. l. pri Komandi mesta v Ljubljani glede prodaje kosti. Predmetni pogoji so na vpogled v pisarni Komande mesta v Ljubljani; dne 23. t. m. pri Komandi Inžinjerije IV. armijske oblasti v Karlovcu v vojašnici »Jelačić« glede dobave živil (mast, fižol, testenine, zдроб, ječmen, kaša). Predmetni pogoji so na vpogled v pisarni Komande Inžinjerije IV. Armijske oblasti v Karlovcu.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

Oblastno koncesijonirani mednarodni informacijski zavod Viktor Blažič, Ljubljana, Rožna ulica št. 33/1.

se priporoča interesentom za preskrbo strokovno izvedenih trgovskih, trgovsko-kreditnih in zasebnih informacij po brezkonkurenčnih cenah.

Zahtevajte prospekt!

TRGOVCI, POZOR!

MINERVA

namizno olje

v priznано neprekosljivi predvojni kvaliteti se zopet dobi pri veletrgovcih v Ljubljani.

Veletrgovina

A. ŠARABON

v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago

raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke. • Raznovrstno rudninsko vodo.

Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom. Ceniki na razpolago!

Pisalni **URANIJA** so najpopolnejši, vrhunec nemške tehnike.

Najboljši v materialu so švicarski **PLETILNI STROJI DUBIED**

NAJNIZJE CENE

tudi na mesečna odplačila samo pri

Josip Petelincu, Ljubljana

ob vodi blizu Prešernovega spomenika.

Zahtevajte prospekte!

Vse vrste trgovske knjige kot: ameriški journali, glavne knjige, blagajniške knjige, vsakovrsne štrance, bloke, mape kakor tudi vse vrste šolske zvezke vam nudi s svojimi prvovrstnimi izdelki najugodnejše

A. JANEŽIČ, Ljubljana

Florijanska ulica št. 14

knjigoveznica, industrija šolskih zvezkov in trgovskih knjig.

Na veliko!

Na malo!

Pozor! Znižane cene! Pozor!

Velika izbira dvokoles, motorjev, vsako vrstnih otroških vozičkov, nadomestnih delov in pnevmatik, po zelo znižani cen. Posebni oddelki za poprovo, emaljiranje in ponikanje dvokoles, otroških vozičkov, šivalnih strojev itd. Prodaja na obroke. Ceniki franko.

Tribuna F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska c. 4.

KUVERTA

DRUŽBA Z O. Z.

tvornica kuvert in konfekcija papirja

LJUBLJANA

Vožarski pot št. 1

Karlovska cesta št. 2.

Razpošiljalnica sira

Franc Žmitek

Bohinjska Bistrica.

Stalna zaloga bohinjskega sira v različnih hlebcih od 15—80 kg teže, kakovost ne zaostaja prav nič za pravim švicarskim ementalcem.

Postrežba točna. Cene konkurenčne. — Zahtevajte ponudbe.

Se priporočam

IVAN JANČAR

Trgovina Miklošičeva cesta 4

Skladišče Vidovdanska c. 14.

TRGOVCI, OBRTNIKI OGLAŠAJTE V TRGOVSEM LISTU!

Otroške majice, kratke nogavice, kopalne hlače, flon-nogavice za ženske in moške, kravate, žepne robce, ovratnike, manšetne gumbe, dežnike, palice, nahrbtnike, dišeče milo kupite najceneje pri

Josip Petelinc-u

Ljubljana, ob vodi blizu Prešernovega spomenika. Na veliko!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Ustanovljena leta 1889.

Telefon št. 2016.

(GRADSKA ŠTEDIONICA)

Poštni ček 10.533.

Ustanovljena leta 1889.

LJUBLJANA, Prešernova ulica.

Stanje vložnega denarja nad 250 milijonov dinarjev

Sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tek. račun in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Stanje vložnega denarja nad 1000 milijonov kron

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana s vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.

TISKARNA MERKUR LJUBLJANA

TRG.-IND. D. D.

Se priporoča za tisk vseh trgovskih, obrtnih, industrijskih in uradnih tiskovin. * Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, tabele, vabila, lepake, posatnice. * LASTNA KNJIGOVEZNICA. * TELEFON. ŠT. 2552.